

ثابت قدم

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّْا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

خدا مثلی زده ، آیا بنده مملوکی که قادر بر هیچ چیز (حتی بر نفس خود) نیست با مردی آزاد که ما به او رزقی نیکو عطا کردیم که پنهان و آشکار هر چه خواهد از آن انفاق می‌کند، این دو یکسانند؟ ستایش مخصوص خداست و لیکن اکثر مردم آگاه نیستند. (سوره نحل 75)

از جنبش تنباکو تا به امروز بیش از یکصد و سی و پنج سال می‌گذرد. در طول این سالها ایران ما شاهد جنبش‌های متعدد اجتماعی و حداقل دو انقلاب در جهت کسب آزادی و استقلال ایران بوده است.

بسیاری از این جنبش‌ها از سوی دشمنان آزادی و ایران سرکوب شده‌اند برخی هم به پیروزی دست یافته‌اند و موفق به کسب برخی خواسته‌های مردم شده‌اند .

در پیروزی و شکست یک جنبش علل و عوامل متعددی همچون صلاحیت رهبری، نیروهای جنبش ، شرایط سیاسی حاکم، شرایط سیاسی، فرهنگی ، اقتصادی جامعه، دخالت نیروهای خارجی و... تاثیرگذارند . یکی از عوامل تاثیرگذار در شکست و پیروزی جنبش‌های سیاسی اجتماعی وجود یا نبود نیروهایی در سطح رهبری و بدنه این جنبش ها است که از صلاحیت های ضروری برای رهبری یا کاریست برنامه‌ها و اجرای طرحهای و تامین نیازهای جنبش برخوردار باشند . این صلاحیت‌ها متعدد و متنوع اند و هرکدام درجه ای از اهمیت و ویژگی را دارا هستند .

به عنوان مثال در سطح رهبری یک نهضت از جمله ضروری‌ترین ویژگی‌ها می‌توان به داشتن طرح و برنامه ، برخورداری از استراتژی برای پیشبرد جنبش ، توان تشکیلاتی و بسیج نیرو، آینده نگری، شجاعت و... اشاره کرد؛ که فقدان هریک از این ویژگی‌ها در سرنوشت جنبش تاثیر بسزا برجا خواهد گذاشت . در یک سطح پایین‌تر یعنی در سطح نیروهای بدنه جنبش نیاز به افراد با میزان اعتقاد بالا، فداکاری، شجاعت ، استوار و پای‌کار بودن و... است که آن نیز به نوبه خود در موفقیت یا ناکامی نهضت تاثیر تعیین کننده دارد .

اگر به جنبش‌های موفق یا ناکام در محدوده تاریخی مورد نظر دقت کنیم درخواهیم یافت عناصر برشمرده در بالا تاجه میزان تعیین کننده بوده‌اند . در جنبش تنباکو، ، جنبش مدنی برای استقلال اقتصادی پیش از مشروطه، انقلاب مشروطه ، نهضت جنگل، نهضت ملی شدن نفت، نهضت مقاومت ملی ، انقلاب 57 و به دنبال آن تلاش‌ها و تکاپوهای بعد از انقلاب ، از جمله عوامل پیروزی یا شکست آنها پایداری و ثبات قدم رهبری و نیز نیروهای موثر در نهضت و حرکت ، برخورداری یا نابرورداری آنها از ویژگی‌هایی است که برخی از آنها در بالا برشمرده شد . در نقطه مقابل هرگاه این دست نیروها خسته و یا مایوس شده و یا بنا به علل دیگر از رهبری جنبش بنا به علل گوناگون منفک شده‌اند جنبش مزبور در میانه راه یا پس از پیروزی اولیه در حفظ دستاوردهای آن با ناکامی مواجه شده است .

آشنایی با نیروهای موثر دست اندرکار این جنبش‌ها و شناخت ویژگی‌های فردی و میزان انرژی، زمان، وقت و از خودگذشتگی‌هایی که چنین نیروهایی در طول حیات خود در راه نیل به موفقیت آن تکاپو صرف کرده‌اند گام مهمی در سرمشق قرار گرفتن آنها برای نسل‌های حاضر به‌شمار می‌رود.

از نهضت ملی به این سو در عرصه مبارزه برای آزادی و دموکراسی نیروهای بسیاری با مشخصه‌های بالا حضور داشت‌اند که کمتر نامی از آنها برده می‌شود کسانی همچون حاج محمدشانه‌چی، احمد توانگر، حاج حسن شمشیری، حسن خرمشاهی، احمدعلی بابایی، طاهر احمدزاده، حسین شاه حسینی، هدی صابرو....

ویژگی این افراد فعالیت همه‌جانبه در راه اهداف نهضت ملی ایران در سکوت و حضور در عرصه‌های مختلف بدون مرزبندی‌های مرسوم در میان برخی سیاسیون و ایثار وقت، زندگی، مال، آرامش، ثبات قدم و استواری و همیشه پای کار بودن بود.

حسین شاه حسینی از جمله افراد شاخص این دسته از نیروهای معتقد به نهضت ملی و وفادار به آرمانهای رهبر آن مرحوم دکتر مصدق بود که از اوان جوانی تا روزهای پایان عمر خود هیچگاه در راه اهداف خود پا پس نکشید. او که اولین زندانش را در سنین بیست سالگی در سال 1328 تجربه کرده بود تا هنگام مرگ همواره این ویژگی‌ها را با خود حمل کرد. هیچگاه خسته نشد، هیچوقت نگفت که از ما گذشته است، هیچوقت نگفت وقت ندارم، هیچگاه از کمک مالی به مبارزه و مبارزین کوتاهی نکرد. او همیشه ثابت و استوار آماده برای حضور و همراهی در هرگونه فعالیت جمعی و ملی بود. او همیشه پای کار بود.

شاه حسینی که در دوران حکومت دکتر مصدق از فعالان حمایت از نهضت درباراز تهران به شمار می‌رفت، دوازده روز بعد از کودتای 28 مرداد دعوت آیت‌الله زنجانی برای پیوستن به نهضت مقاومت ملی را با دل و جوان پاسخ گفت. بازار تهران کسانی همچون او را خوب به یاد دارد که در تظاهرات مهرو آبان 1332 با شجاعت و پایداری علیه کودتا و حامیان خارجی آنها شعار دادند. زندانهای موقت شهربانی، قزل‌قلعه، قصر و اوین به خوبی به خاطر دارند که در دهه 1330، 1350، 1340 و 1360 یکی از مهمانان همیشگی آنها فردی به نام حسین شاه حسینی بود.

هنر شاه حسینی در عرصه مبارزه فقط به زندان رفتن خلاصه نمی‌شد. فعالان عرصه سیاسی همواره به خاطر داشته و خواهند داشت که او با همه وجود و نه برای مدت محدود که در سراسر عمر از بذل مال و دارایی خود، از در اختیار گذاشتن امکانات خود همچون باغ کرج برای برگزاری مراسم سیاسی و مذهبی و برگزاری نمازهای عید، و از ارائه اسناد باغ خود برای رهایی زندانیان سیاسی دریغ نداشت. چه فعالان سیاسی — مذهبی که قبل از انقلاب با اسناد آن باغ آزاد شدند و بعد از انقلاب به مقامات و مناصب حکومتی دست یافتند و چه کسانی که در دهه‌های 1360 و 70 و 80 با آن اسناد توانستند آزاد شوند.

ویژگی‌هایی همچون ثابت قدمی و استواری و همیشه در صحنه بودن به همراه ارتباط وسیع و گسترده با همه طیف‌های سیاسی حتی کسانی که با شاه حسینی نماز شب‌خوان و معتقد به زیارت عاشورا قرابت فکری نیز نداشتند، سبب شده بود تا همواره نیروهای سیاسی برای شروع و ادامه فعالیت های اجتماعی سیاسی برای نام حسین شاه حسینی حساب ویژه بازکنند نام او همیشه در زمره نخستین دعوت شدگان برای مشارکت در این‌گونه فعالیت‌ها بود . او به‌رغم عضویت در جبهه ملی ایران و نایب ریسی شورای مرکزی جبهه ملی ، عنصری فعال در عرصه هیئات مذهبی ، مرتبط با نیروهای هیات‌های موفقه ، ، نیرویی نزدیک به مهندس بازرگان و صاحبی‌ها و عضو شورای فعالان ملی -مذهبی بود . او یاریگر همیشگی خانواده-های زندانیان سیاسی و کسی بود که بعد از کودتای 28 مرداد کمک‌رسان خانواده وارطان سالانیان عضو حزب توده و دیگر مبارزان سیاسی فارغ از ایدئولوژی و عقیده آنها بود.

او تا واپسین روزهای زندگی اش هیچ دغدغه‌ای جز آزادی و سربلندی ایران نداشت و بر این راه ثابت قدم ماند.